

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 27 lipca 2026 roku

Sprawa: Odpowiedź na interpelację
Znak sprawy: FN6.054.5.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 18419 Pana Posła Roberta Dowhana uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

I. Mając na uwadze przedstawione w interpelacji kwestie i wątpliwości, na wstępie należy wskazać, że normy systemowe dotyczące obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zostały uregulowane w ustawie o ubezpieczeniach¹. Powszechny ustawowy obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego OC posiadaczy pojazdów mechanicznych (dalej: OC ppm / OC komunikacyjne) uwarunkowany jest szczególną społeczną funkcją tego ubezpieczenia, jaką jest ochrona osób trzecich przed skutkami częstych, niekorzystnych zdarzeń powstałych wskutek ruchu pojazdów. Z jednej strony, nieprzerwany charakter odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń i zarazem ochrony ubezpieczeniowej, daje poszkodowanym w wypadku gwarancję otrzymania należnego odszkodowania. Z drugiej strony, umowa tego ubezpieczenia chroni ewentualnego sprawcę wypadku komunikacyjnego przed nadmiernymi obciążeniami finansowymi z tytułu jego odpowiedzialności cywilnej oraz zabezpiecza jego majątek przed nadmiernym uszczupleniem z tytułu tej odpowiedzialności.

W związku z tym oraz celem, jakiemu ma służyć to ubezpieczenie, na podstawie przepisów ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych¹, obowiązek ubezpieczenia OC ppm ciąży na wszystkich posiadaczach zarejestrowanych pojazdów mechanicznych, z zastrzeżeniem, że w niektórych sytuacjach istnieje możliwość zawarcia umowy ubezpieczenia krótkoterminowego.

Cel ten przesądza także o tym, że w przepisach nie przewidziano możliwości odstąpienia od tego obowiązku, czy zwolnienia z niego w sytuacji, gdy jego posiadacz, w jakimś okresie, nie może korzystać z pojazdu.

Zgodnie z ogólną zasadą posiadacz pojazdu jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia OC ppm najpóźniej w dniu rejestracji pojazdu mechanicznego. Jednocześnie umowa ubezpieczenia OC komunikacyjnego ulega rozwiązaniu z chwilą wyrejestrowania pojazdu mechanicznego. Tym samym przez cały okres zarejestrowania pojazdu na jego posiadaczu ciąży obowiązek posiadania ważnej umowy ubezpieczenia OC. Przedmiotowe powiązanie ubezpieczenia OC komunikacyjnego z rejestracją pojazdu zostało podyktowane zapewnieniem gwarancyjnego charakteru tego ubezpieczenia oraz koniecznością zapewnienia skutecznej ochrony osób poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych. Należy wskazać, że w przypadku wyrejestrowania pojazdu umowa ubezpieczenia OC komunikacyjnego ulega rozwiązaniu z mocy prawa.

II. Odnosząc do wskazanej w interpelacji sytuacji, w której „samochód czy motocykl nie porusza się po drogach, nie jest uczestnikiem ruchu, nie spowodował kolizji, stoi w garażu” wyjaśnić należy, iż pozostawienie, czy też unieruchomienie pojazdu np. w garażu, pod blokiem czy też na parkingu, nie wyklucza sytuacji, w których mogłoby dojść do wystąpienia szkody. W związku z tym, na podstawie art. 34 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych¹, za szkodę wyrządzoną w związku z ruchem pojazdu uważa się również szkodę powstałą przy wsiadaniu i wysiadaniu z pojazdu, bezpośrednio przy załadunku i rozładunku pojazdu oraz podczas zatrzymania, postoju lub garażowania. Do wypadków ubezpieczeniowych dochodzi bowiem również np. na parkingach, w garażach, podczas wykonywania zabiegów konserwacyjnych. Odpowiedzialność odszkodowawcza powstaje także w sytuacji, gdy do powstania szkody doszło w czasie wsiadania i wysiadania z samochodu, w trakcie otwierania drzwi, czy też gdy szkoda powstała na skutek wybuchu silnika w czasie, kiedy pojazd się nie poruszał. Wprowadzenie tej normy wynika m.in. z faktu, że usunięcie z drogi publicznej pojazdu i jego przetrzymywanie np. na parkingu strzeżonym, czy też w garażu, jedynie redukuje do pewnego stopnia ryzyko powstania szkody w związku z ruchem tego pojazdu, jednak nie niweluje takiego ryzyka w całości.

Należy dodatkowo zauważyć, że istotą ubezpieczenia jest zapewnienie ochrony ryzyka, a zatem możliwości wyrządzenia szkody, a nie zdarzenia pewnego. Sam fakt posiadania pojazdu mechanicznego stanowi już o ryzyku ubezpieczeniowym, tj. o potencjalnej możliwości wyrządzenia szkody w związku z jego ruchem.

Odpowiedzialność odszkodowawcza powstaje także w sytuacji, gdy szkoda powstała na skutek np. wybuchu silnika w czasie, kiedy pojazd się nie poruszał. Regulacje ustawowe, jak i orzecznictwo wskazują, że co do zasady posiadacz pojazdu mechanicznego podlega obowiązkowi zawarcia umowy ubezpieczenia OC ppm za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, bez względu na to czy możliwe jest z niego korzystanie. Fakt, iż pojazd mechaniczny nie jest używany pozostaje bez znaczenia w kontekście obowiązku zawarcia wyżej wskazanej umowy, albowiem ewentualna odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń zachodzi także wówczas, gdy pojazd znajduje się na postoju, bez względu na czas jego trwania. Istotą obowiązkowego ubezpieczenia OC ppm jest zapewnienie ciągłości

tego ubezpieczenia, tak aby nie powstawały przerwy, w trakcie których posiadacz z tytułu użytkowania pojazdu nie byłby objęty ochroną ubezpieczeniową.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę na definicję „ruchu pojazdu” wskazaną w art. 2 ust. 1 pkt 12b ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych¹, zgodnie z którą ruch pojazdu oznacza każde użycie pojazdu mechanicznego, które w czasie zdarzenia jest zgodne z funkcją tego pojazdu jako środka transportu, niezależnie od jego cech i terenu, na którym jest używany, oraz niezależnie od tego, czy jest on nieruchomy, czy też znajduje się w ruchu. Pojazd zatem również w trakcie postoju uznawany jest za pojazd będący w ruchu, w kontekście możliwości wyrządzenia szkody i obowiązków związanych z ubezpieczeniem OC ppm.

W przypadku zaistnienia sytuacji, w której do ruchu zostałby wprowadzony pojazd, którego posiadacz nie byłby ubezpieczony w zakresie OC komunikacyjnego, a jednocześnie zostałaby wyrządzona przez ruch takiego pojazdu szkoda, ewentualne roszczenia osób poszkodowanych z tytułu szkód na osobie, w tym np. zadośćuczynienia lub dożywotnich rent mogłyby sięgać nawet kwoty 29 876 400 PLN. Kwota ta wynika z ustawowego określenia wysokości minimalnej sumy gwarancyjnej w odniesieniu do szkód osobowych na takim właśnie poziomie. Analogiczna sytuacja mogłaby dotyczyć nieubezpieczonego posiadacza pojazdu i szkody powstałej podczas i w związku z postojem takiego pojazdu, w tym także pojazdów, których stan uzasadnia ich skierowanie do kasacji. W takim przypadku świadczenia osobom poszkodowanym lub uprawnionym wypłaca Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, ale ma on prawo domagania się od nieubezpieczonego sprawcy szkody zwrotu wydatkowanych pieniędzy. Jako przykład podać można, że obecnie Fundusz dochodzi roszczenia regresowego w wysokości blisko 5 milionów złotych od kierowcy, który spowodował wypadek, a nie posiadał ważnego ubezpieczenia OC. Kwota ta może jeszcze ulec zwiększeniu, w razie wypłaty dodatkowych świadczeń lub rent.

III. Aksjologia leżąca u podstaw wprowadzenia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia OC ppm, tj. zachowanie ciągłości i powszechności ubezpieczenia w celu zagwarantowania ochrony poszkodowanych, nakazuje restrykcyjnie podchodzić do możliwości ograniczania tego obowiązku. Niemniej jednak wskazać należy, że w związku z konstrukcją umowy ubezpieczenia, w każdym przypadku istnieje możliwość negocjacji z zakładem ubezpieczeń wysokości składki ubezpieczeniowej, np. w związku z mniejszym ryzykiem z uwagi na stałe lub przejściowe wyłączenie pojazdu z ruchu.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia pragnę uprzejmie poinformować, że w chwili obecnej resort finansów nie planuje wprowadzenia zmian ustawowych w zakresie wskazanym w interpelacji nr 18419.

Podstawa Prawna

1. Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 783).

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jurand Drop

podsekretarz stanu

w Ministerstwie Finansów